

Klapkař/klapkařka (kód: 21-032-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání:	Obsluha strojů a zařízení při povrchové a hlubinné těžbě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Získávání podkladů z norem a technické dokumentace, potřebných pro obsluhu výsypky nakládacího pásu velkstroje	3
Obsluha klapky velkstroje	3
Ošetřování a údržba jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkstroje, odstranění drobných závad	3
Ošetřování a údržba nářadí, nástrojů a pomůcek používaných při seřizování, údržbě a drobných opravách jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkstroje	3
Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásad požární prevence při obsluze, údržbě a opravách výsypky nakládacího pásu velkstroje	3
Kontrola strojního zařízení jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkstroje	3
Orientace v zařízeních, navazujících na činnost výsypky nakládacího pásu velkstroje a v jejich technologických procesech	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022 do: 29.01.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Získávání podkladů z norem a technické dokumentace, potřebných pro obsluhu výsypky nakládacího pásu velkstroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst schémata velkstrojů, obsažená v návodech k jejich obsluze	Ústní ověření s vysvětlením nad schématem
b) Číst výkresy sestavení jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkstroje	Ústní ověření s vysvětlením nad výkresem
c) Určit umístění ovládacích prvků jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkstroje, prvků ke kontrole a seřizování jejich chodu, prvků k údržbě a mazacích míst	Ústní ověření s vysvětlením nad výkresem či schématem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha klapky velkstroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést způsoby seřízení chodu a nastavení provozních podmínek výsypky nakládacího pásu velkstroje podle zadaného typu následně použité technologie	Ústní ověření s vysvětlením nad výkresem či schématem
b) Určit způsoby ovládání výsypky nakládacího pásu velkstroje při různých režimech jejího provozu	Ústní ověření s vysvětlením nad výkresem či schématem
c) Uvést způsoby zajištění zařízení výsypky nakládacího pásu velkstroje při jejím provozu, při přemísťování, odstavení z provozu a opravách velkstroje a proti nežádoucímu uvedení do chodu	Ústní ověření s vysvětlením nad výkresem či schématem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování a údržba jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkstroje, odstranění drobných závad

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést způsoby provádění běžné údržby výsypky nakládacího pásu velkstroje, vyčištění a promazání jejich jednotlivých částí	Písemné ověření s ústním vysvětlením
b) Provést opravu drobných závad strojního charakteru	Praktické předvedení
c) Určit rozsah a lhůty provádění údržby jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkstroje	Písemné ověření s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování a údržba náradí, nástrojů a pomůcek používaných při seřizování, údržbě a drobných opravách jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkostroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uložit, udržovat a podle potřeby upravit nástroje, náradí a pomůcky, používané při ošetřování, běžné údržbě, drobných opravách, seřizování, řízení a obsluze velkostrojů a jejich částí	Praktické předvedení
b) Hospodárně použít, v případě opotřebení rozhodnout o možné úpravě či nutnosti výměny nástroje, náradí a pomůcky používané při ošetřování, běžné údržbě, drobných opravách, seřizování, řízení a obsluze velkostrojů a jejich částí	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásad požární prevence při obsluze, údržbě a opravách výsypky nakládacího pásu velkostroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci při obsluze, údržbě a opravách zařízení výsypky nakládacího pásu velkostroje	Písemné ověření s ústním vysvětlením
b) Použít osobní ochranné pracovní prostředky používané při obsluze, údržbě a opravách zařízení výsypky nakládacího pásu velkostroje	Praktické předvedení
c) Uvést pravidla požární prevence při obsluze, údržbě a opravách zařízení výsypky nakládacího pásu velkostroje	Písemné ověření s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola strojního zařízení jednotlivých částí a systémů výsypky nakládacího pásu velkostroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat provedení vizuální kontroly zábradlí a podlahových roštů přístupových cest, ochranných krytů, stavu dopravních cest, stavu koncových vypínačů, stavu lan	Ústní ověření
b) Určit a popsat způsoby kontroly hlučnosti a teploty ložisek převodových skříní a dalších mechanismů, seřízení brzd zdvihu a výsuvu výložníků a pohonů pojezdu, úplnosti pojistných zařízení	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v zařízeních, navazujících na činnost výsypky nakládacího pásu velkostroje a v jejich technologických procesech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zařízení, navazující na činnost výsypky nakládacího pásu velkostroje, jejich hlavní části a jimi prováděné technologické procesy	Ústní ověření
b) Popsat způsoby zajištění zařízení navazujících na činnost výsypky nakládacího pásu velkostroje při jejich provozu, přemísťování, odstavování z provozu, opravách a proti nežádoucímu uvedení do chodu	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí autorizovaná osoba zajistit, aby byl uchazeč seznámen s pracovištěm a se specifickými požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO) pracoviště (včetně havarijního plánu), na kterém bude praktická část zkoušky vykonána.

Uchazeč musí do zahájení zkoušky předložit zejména:

- splnění podmínek zdravotní způsobilosti (odkaz na povolání v NSP -

- http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=15&kod_sm1=27)

- byl lékařem uznán schopným pracovat ve výškách

- splnění požadavků § 77 vyhlášky č. 26/1989 Sb. ve znění pozdějších předpisů

- má nejméně 6 měsíců praxe při provozu velkstroje a absolvoval výcvik při obsluze zařízení výsypky nakládacího pásu velkstroje v rozsahu nejméně 20 hodin

Tato zkouška z profesní kvalifikace nezaručuje splnění všech právních požadavků na výkon daného povolání – je zapotřebí splnit všechny požadavky stanovené právními předpisy

pro výkon této profese – § 114 vyhlášky č. 26/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem na povrchu, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 3 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru strojírenství nebo hornictví nebo v oboru elektrotechnickém a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Vyšší odborné vzdělání v oboru strojírenství nebo v hornictví nebo v oboru elektrotechnickém a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na strojírenství nebo hornictví nebo elektrotechniku a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Prostory, ve kterých se bude vykonávat zkouška, s přísunem potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Kompletní provozní a servisní dokumentace velkstroje týkající se výsyvky nakládacího pásu velkstroje ne starší 15 let
- Strojní součásti, popř. strojní celky a běžné zámečnické ruční nářadí, nástroje a provozní hmoty k simulovanému prokázání 3. a 4. odborné způsobilosti
- Osobní ochranné pracovní prostředky používané při obsluze, údržbě a opravách zařízení výsyvky nakládacího pásu velkstroje k simulovanému prokázání 5. odborné způsobilosti

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) jsou 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard připravila SR pro těžbu a zpracování nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Severočeské doly, a. s.